

దుర్గా విలాస్ లో భోజనం చేసి కిళ్ళి బిగించి అప్పుడే ఆఫీసులో అడుగు పెట్టి రిజిస్టర్ లో సంతకం పెట్టబోతున్న - జంగారెడ్డిగూడెం గ్రౌండు వాటర్ డిపార్టుమెంట్ లో కర్కు....నర్సింహానికి క్రిందటి రాత్రి అతనుంటున్న రూముగల ఆసామీ పై డిత్ లి విసిరిన సూటీపోటీమాటలు గుర్తుకొచ్చాయి. గుర్తుకి రావడం కాదు, చెవుల్లో గింగురుమన్నాయి. సంతకం పెట్టబోతున్న చేతికి క్షణంపాటు పెకాలిసిన్ వచ్చినట్లనిపించింది. కాసేపు చచ్చుపడిపోయినట్లయి, మళ్ళీ మామూలు స్థితికి వచ్చి బాల్ పాయింట్ పెన్ను ములుకు లోపలికి నాక్కి జేబులో పెట్టేసేడు.

నర్సింహం రిజిస్టర్ మూసేసేడు. పెద్దపెద్ద అంగల్తో తన సీటు దగ్గరకి నడచి తల రెండు చేతులతోను గట్టిగా ఆదిమిపెట్టి కుర్చీలో కూలబడ్డాడు.

‘అబ్బ ... తలపోటు. మాడు చిప్ప వగిలిపోతుందేమో లేకపోతే కణతలు పేలిపోతాయో...’ బావగా మూలగబోయి, వున్నది తిప్పిసన్న సంగతి గుర్తొచ్చి ఊరుకున్నాడు నర్సింహం.

“దగ్గు.... జలుబు.... రొంప.... తల నొప్పి....”
అదేదో తలనొప్పి మందుకి.... రేడియో ప్రకటనల విభాగం నుంచి విన్పించే అడ్వర్టైజ్ మెంటుని ఆ సుకరిస్తూ నర్సింహం సీటు దగ్గరగా వచ్చి నిలబడ్డాడు రాజారావు.

నర్సింహం నీరసంగా తలెత్తి చూసేడు. చిద్విలాసంగా నవ్వుతూ సిగరెట్ చిట్టచివరి దమ్ము లాగి మూలకి విసిరేసేడు రాజారావు. కోరమీసం కుడిచేత్తో దువ్వుతూ గారవట్టిన వళ్ళికిలించేడు. గొంతు నవరించుకుని మళ్ళీ...

“దగ్గు... జలుబు... రొంప... తలనొప్పి” అంటూ పాట లంకించుకున్నాడు. నర్సింహానికి ఒళ్ళుమండింది. స్నేహితు

“నా గోల ఏంటేడు వోయ్. నీ గోలకాంటీన్లో చెబుదువుగాని రా వోయ్”.... అంటూ నర్సింహం భుజాలు పట్టుకుని అతన్ని లేవ నెత్తేడు.

“సంతకం పెట్టేవా....” వెర్రిచూపులు చూస్తున్న నర్సింహాన్ని ప్రశ్నించేడు రాజారావు.

“లేదు. లీవు పెట్టేస్తున్నా” ముక్తసరిగా జవాబిచ్చి చేబిర్మీదున్న ఫైలందుకుని కాజువర్ లీవు ప్రొఫార్మా తీసినిముషంలో పూరిచేసి నెక్స్ ఆఫీసరు చేబిర్మీదపెట్టి. “పద కాంటీనీకి” అన్నాడు రాజారావులో.

ఎంతో అవసరంకోవస్తే కాని నెలవు పెట్టడు నర్సింహం. ఫిబ్రవరి నెలాఖరు కాకుండానే సీయెర్స్ అన్నీ వాడేసుకుని ఏడుపు మొహం పెట్టుకుని విధిలేక ఆఫీసుకు వస్తూ

రావు స్వగతంగా, ‘ఏమయిందబ్బా మనిషి గుండు పక్కలా వున్నాడు. నీట్ గా ముస్తా బయ్యాడు’- నర్సింహం బుజం మీద చెయ్యేసి కాంటీనీకి నడుస్తున్న రాజారావుని సవాలక్ష అనుమానాలు పట్టుకుని పీడించేయి. ‘మళ్ళీ అబ్బాయిగారి ప్రమోషన్ ఫైలు తిరిగొచ్చిందా! మొన్నటి కాంప్ లో ‘కంపెనీ’ ఇవ్వలేదని ఏయిగారు మండిపడ్డాడా! లేకపోతే డబ్బు ఇబ్బంది ఏదైనా.... అట్టే నర్సింహం జాగ్రత్త మంతుడు. తనలాగ స్లాసు. బడ్జెట్టు లేకుండా డబ్బు తగలేసుకుని కష్టాలు కొని తెచ్చుకోడు. మరెందుకీ రోజిలా మొరో జుగా నున్నాడు. ఏదో జరిగింది.’ మనిషి నీరు కారిపోతున్నాడు. కుర్రాణ్ణి కంగారు పెట్టకుండా లాలించి, బుజ్జగించి విషయం తెల్పుకుని చేతనయిన సహాయం చెయ్యాలి. మనిషి ఆపవలో ఉన్నప్పుడు కాకపోతే మరెందుకు స్నేహితుడు! రాజారావు మనసు లోనే గట్టి నిర్ణయం తీసుకున్నాడు. కాంటీన్ వీరేశం చేతిలోనించి కాఫీకప్పులు అందుకుని ఒకటి నర్సింహానికిచ్చి ఒకటి తను సిప్ చేసేడు. ఒకటోసారి .... రెండోసారి ...

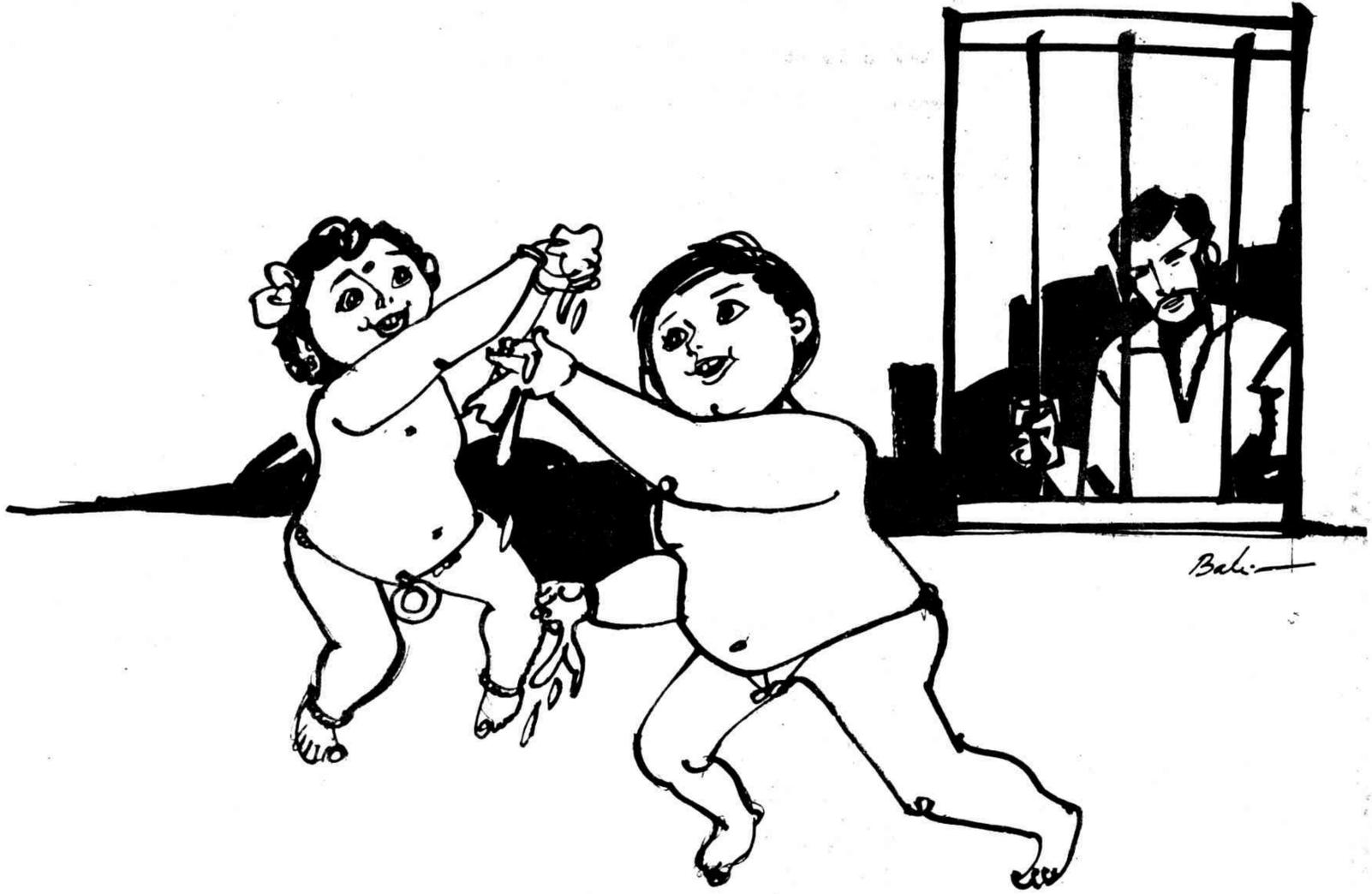
మాతృత్వమో నీకు జీవితోక

— రామవ్రాణి వైకుంఠ

దయి ఉండి సమస్యకో పరిష్కారం ఆలోచించేది లేకపోగా వెధవ్వికారాలూ వీధును! “ఏంటివోయ్ నీ గోల ....” కసురుకున్నాడు రాజారావుని. అతను చెక్కుచెదరలేదు, నిబ్బరంగా నిలబడే ఉన్నాడు.

కాలంగడిపే రాజారావు అతనికి పూర్తిగా వ్యతిరేకం. ‘ఈరోజిలా ధారాళంగా లీవు వడేసేదే....’
‘గుంటడు నిజంగానే ట్రబుల్స్ లో యిరుక్కోనుంటాడు’ అనుకున్నాడు రాజా

మూడోసారి.... ‘అరె .... తనకప్పు సగం ఖాళీ అయిపోయిందే. ఇంకా నర్సింహం పెదాలు కాఫీ తాకినట్లు లేదు! ఏమయింది...’
“ఏమో యేమో ఇది.... నాకేమొ ఏమొ అయినదీ”.... తన సహజమయిన హాస్య

దోరణిలో నర్సింహాన్ని 'చీరప్ చెయ్య బోయేడు రాజారావు. ఈఁహూ! నర్సిం హాం లో ఏ మాత్రం కదలిక లేదు. ఎలా వున్నవాడలాగే కాఫీ కప్పుకేసి చూస్తూ వుండిపోయేడు. మళ్ళీ కాస్సేపు తికమక పడ్డాడు రాజారావు.

'అదా.... సంగతి.... అర్థమయి పోయింది.'

"ఏంటివోయి నర్సింహాం! కాఫీ కప్పులో కమల చెల్లాయి కనిపిస్తోందా!.. హేహేహే.. హహహా...."

పేద్ద విట్టు పేల్చినట్టుగా పకపక నవ్వు సాగేడు రాజారావు. నర్సింహానికి చిరా కేసింది. రాజారావుని చురచుర చూస్తూ చల్లారిపోయిన కాఫీ గబగబ తాగేసి కప్పు బల్లమీద పెట్టేడు.

"వెధవ వెకిలిమాటలేనా-మనిషిని మన సునీ అర్థం చేసుకునేది వుందా.. సూటిగా ప్రశ్నించేడు సేహితుణ్ణి.

"అర్థం చేసుకోవడమే కాదు. ఆదు కోవడం కూడా వుంది మిత్రమా! ఆసలు నీకొచ్చిన కష్టమేమిటో చెప్పకుండా అలా నీలో నువ్వే మండిపోయి మెలికలు తిరిగి పోతే ఎలా...."

నర్సింహాం క్లుప్తంగా తన కష్టాలు వివ రించేడు. కమల.... తన ప్రాణంలో ప్రాణం తనకాబోయే భార్య.... తనుండే రూముకి రావడం పోవడం ఇల్లుగల పైడితల్లికి నచ్చడంలేదు. అతనికే కాదు. అసలావాడ

కట్టు వాడకట్టు కంతకీ నచ్చడంలేదని కూడా తను గ్రహించేడు.

తను ఎదురు పడినప్పుడల్లా చుట్టుపక్కల ఇళ్ళల్లో వాళ్ళంతా సూటిపోటీ మాటలనడం 'ఏదో సాగితే పెళ్ళెందుకు' లాంటి బాణాలు వినరడం మొదలయి రెండు మూణ్ణెల్ల యింది. తను మాత్రం ఏం చెయ్యగలడు తన్ను కాదన్నట్లు దులిపేసుకోవడం తప్ప! కమలని తన రూముకి రావద్దు అందామా అంటే అది సాధ్యంకాదు. ఎప్పుడో పన్నెం దేళ్ళనాడు కాలేజీ చదువు వెలగ బె టే రోజుల్లో మనసులిచ్చి పుచ్చుకున్న పాపా నికి. మధ్యలో కొంతకాలంపాటు విధివశాన విడిపోయినా. ఇద్దరూ మరి పెళ్ళి మాత్ర కుండా అలాగే ఉండిపోయి ఈనాటికీ ఒక రొక్కరు ఆరాధించుకుంటున్నారు కదా!

పదేళ్ళనాడు జరగవలసిన పెళ్ళి. కొప్పు వెలమలతో కోమట్లకి వియ్యం పనికి రాదని రెండువేపుల పెద్దలూ పేచీలు పెట్టేసేక. తప్పదని తను. కమల తలొకదారి పట్టేరు. బ్రతుకు అడవిలో ప్రయాణం చేసేచేసి కొంతకాలానికి జంగారెడ్డి గూడెం ట్రాన్స్ ఫర్ అయి, పెట్టేబేడా పట్టుకుని ఆశ్వాసావు పేట బస్సెక్కిన నర్సింహానికి అదే బస్సులో ప్రయాణం చేస్తున్న కమల తారసపడింది. కలుసుకున్నారు. కష్టం సుఖం చెప్పుకున్నారు. కమల తాడు వాయి హైస్కూల్లో బిఇడి. అసిస్టెంటు. అక్క డున్న హౌసింగు ప్రొజెక్టు మూలాన

మకాం మాత్రం జంగారెడ్డిగూడెంలోనే వుండి రోజూ స్కూలుకి వెళ్ళివస్తోంది. పునస్సమాగమం కమల నర్సింహంల ప్రేమను క్రొత్త చిగుళ్ళు వేయించింది. కులాంతర వివాహం కాదనే పెద్దలు రెండు వైపులవాళ్ళు అంతరించిపోయేరు. ఉన్న వాళ్ళని లెక్కచేసే స్థితినించి ఇద్దరూ ఎదిగి పోయేరు. కాబట్టి ఇద్దరిలో సరికొత్త అవగా హన కుదిరింది. పెళ్ళి చేసుకుని ఇంటివాళ్ళ మయిపోదామని నిర్ణయానికి కూడా వచ్చేరు. కాని మధ్యలో ఈ కానిపోని మాటలు పడ వలసి వస్తోంది.---

అంతా విని గజం పొడుగు నిట్టూర్పు పడలేడు రాజారావు. డి.బి.కి.వ. వేలాయుధం లాగ కుడిచేతి మునివేళ్ళతో రెండుసార్లు నుడుటిమీద కొట్టుకున్నాడు.

"పోనీ గది మార్చేస్తావనుకో.... అక్కడ ఇదే గొడవ మొదలయితే! ఎలాగూ పెళ్ళి చేసుకునేదేగా.... ఇప్పుడే చేసేసు కుంటే"....

"అది కుదర్చుకోయి" రాజారావు మాటలు పూర్తి కాకుండానే అంచుకున్నాడు నర్సింహం.

"నీకు తెలిందేముంది! మా చెల్లమ్మ పెళ్ళికి చేసిన అప్పలంకా తీరనేలేదు...." నీళ్ళు నమిలేడు.

"అబ్బోసి! అదో పేద్ద అడ్డం అన్నట్లు మాట్లాడుతున్నావే! ఇద్దరు ఉద్యోగాలు చేస్తుంటే ఆపాటి ఆప్పులు తీర్చడం

బ్రహ్మాండమటయ్యా! ఇంతకాలం నీకోసం ఎదురుచూసిన స్త్రీకమల నీమాట కాదని నీ ఆర్థికచిక్కుల్లో సహకరించకుండా పోతుందా?”

అదీ నిజమే ననించింది. సర్సింహానికి.

“ఇదిగో బ్రదరూ! నువ్వు అప్పులన్నీ తీర్చేసి.... డబ్బుల కాటుకల వలె పరుపులూ గాన పొయ్యా.... గ్రైండరూ కొనేసు కున్నాక తీరుబడిగా పెళ్ళాడి కాపురం పెట్టు కుందామనుకుంటున్నావేమో! ఈ తతంగం ముగిసేసరికి “పెళ్ళి” అవసరం ఉండదీక- ఏ వయసందం ఆ వయసుతోనే పోతుంది.. కాబట్టి కామ్రేడ్! ఇవేక ఎలాగూ నెలవు పెట్టేవుగా! తిన్నగా తాడువాయి చెక్కెయ్. నువ్వు.... కమల.... సంగతులు చర్చించు కోండి. నిర్ణయం తీసుకోండి. అదుగో.... మన నెక్కనాఫీసరు నాకేసి కోపంగా చూస్తున్నాడు. వదకొండుంటావు అయినా డ్యూటీ కెళ్ళకుండా లీవు పెట్టినవాడితో హాస్సుకొడుతుంటే ఈ రుకుంటాడేమిస్తే!! నేపోతున్నా! సాయంత్రం చలపతిని తీసుకుని నీ రూముకొస్తాను. మీరిద్దరూ చిన్న తిరువతికి ప్రయాణం అయి వుండండి! రేపే నీపెళ్ళి.... మరి నే పీఠెక్కెస్తా....”

రాజారావు గబగబ ఆఫీసు బిల్డింగు వేపు నడిచేడు. నడుస్తూ ఏదో గొణిగేడు. గొణుగుతూనే సర్సింహాన్ని ఇంటికి వెళ్ళి

పోమ్మని సొంజ్జ చేసేడు.

సర్సింహం ఆఫీసు గేటు దాటి బయటకి నడిచేడు. రాజారావు బోధ అతని బుర్రకి పడేసింది. వెంటనే కమల మోడలో పుస్తై కట్టడమే సరయిన పరిష్కారం. అపనిందలు. మనఃక్లेशాలు ఎక్కడివక్కడ మాసిపోతాయి.

వెంటనే తాడువాయి బయల్దే రాలను కున్నాడు. ‘సాయంత్రం కమల ఎటూ రూముకి వస్తుందికదా.... నచ్చచెప్పవచ్చు....’ అనుకుని వూరుకున్నాడు. నచ్చజెప్పడం ఎందుకు! ఆమె యెప్పటికప్పుడు కంగారుపడుతోంది పెళ్ళికోసం. తనే వాయిదాలు పెడుతున్నాడు. తనిప్పుడు సంగతి చెప్పగానే ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుకుంటూ “ఊ!” అంటుంది.

నా కమల.... నా ప్రాణం....’ కమలని గురించి తీయని తలంపు రాగానే పులకించి పోయేడు సర్సింహం. అతని పెదాలమీద చిరునవ్వు తాండవించింది.

అప్రయత్నంగా బ్యాంకువేపు నడిచేడు. చెల్లెమ్మ పెళ్ళి కోసం చిన్నన్న దగ్గర తీసుకున్న వడ్డీ లేని అప్పు పెద్ద మొత్తం పెద్ద మొత్తంలాగనే పువ్వు పువ్వు పెట్టి తిరిగి ఇచ్చేద్దామని కూడబెడుతున్న డబ్బులోది వెయ్యి రూపాయలు డ్రా చేసేడు. పద్మాషోరూమ్లో మంచి ఎర్రపట్టు చీర కమల కోసం కొన్నాడు. తనకోసం కోరారంగు, జరీ అంచు పుచెల జత, తెల్ల టెరీకాటన్

లాల్సీ గుడ్ల కొన్నాడు. ఫేమస్ టైలర్స్ కి వెళ్ళి లాల్సీ కొలతలిచ్చి రాత్రి పద్గంట కల్లా కుట్టి అందించమని మరీ మరీ చెప్పేడు. ‘అరె.... మరి కమల పట్టుచీర మీదకి జాకట్టు కుట్టించేదెలా!’ కాస్సేపు తికమకపడ్డాడు. ‘సరే.... రవికల గుడ్ల ఆమె కందిస్తే.... ఇరుగు పొరుగు లేడీ టైలర్స్ ని పట్టుకుని ఆమె తంటాలు పడుతుందిలే....’ అనుకున్నాడు. గంగాలమ్మ గుడిమీదుగా ఫూలకొండయ్య కొట్టుకి నడచి రెండు పెళ్ళిదండలు కట్టమని ఆర్డరి చేసేడు. తిరిగి వచ్చేటప్పుడు అమ్మవారి గుళ్ళో గంట కొట్టి ప్రార్థించేడు. ‘మా పెళ్ళి నిర్విఘ్నంగా జరిగనీ తల్లీ.... నీకు భోగం చేయించుకుంటాం’....

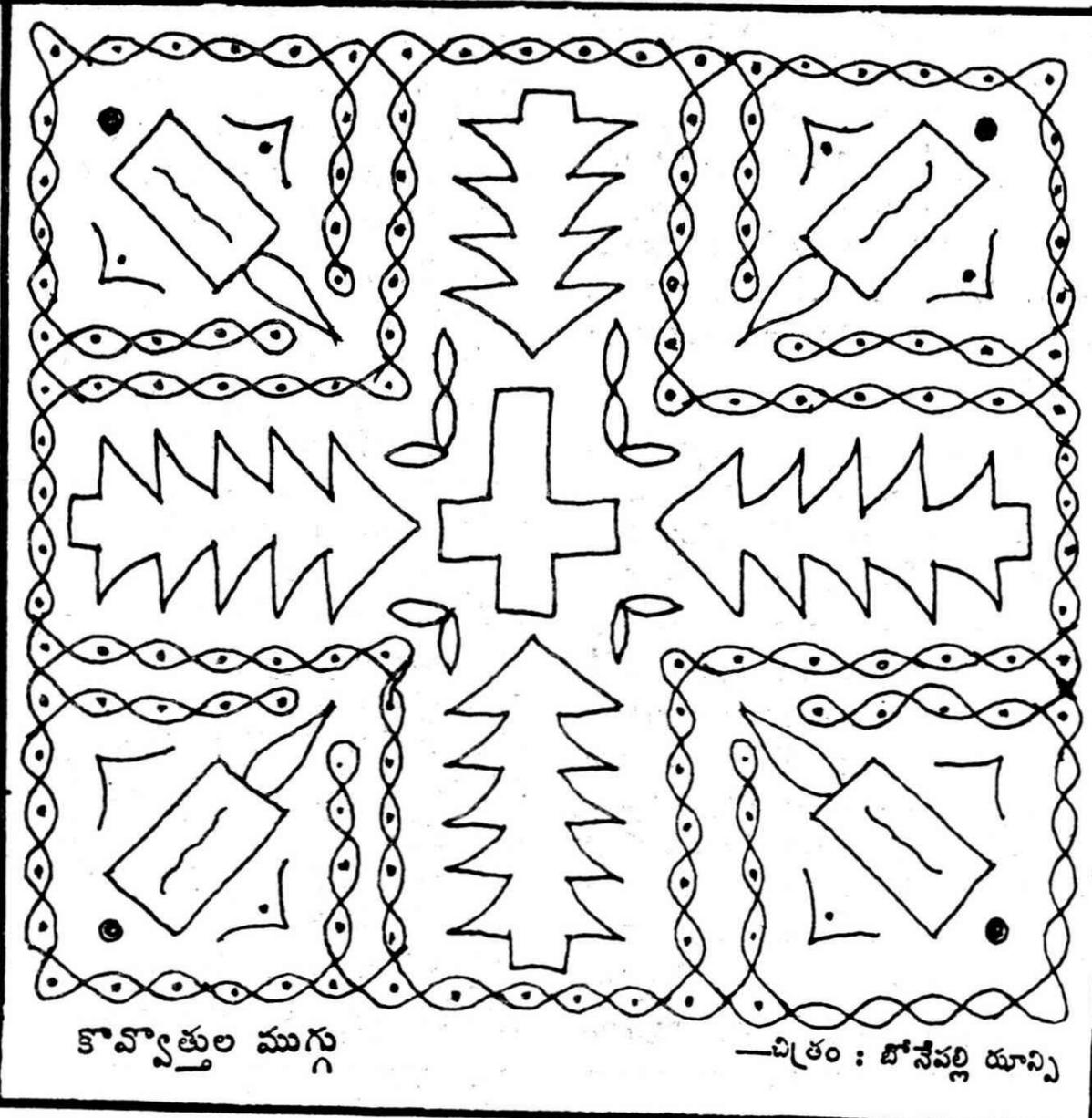
తేలికపడిన మనసుతో గాలిలో తేలిపోయే ఊహలతో ఇల్లుచేరేడు సర్సింహం.

ఒంటిగంట కావస్తోంది. మిట్ట మధ్యాహ్నం ఎండ నెత్తి కాలుస్తోంది. ‘పేటలో ఆడవాళ్ళంతా ఇళ్ళల్లో దూరి నిద్ర కువక్రమించేరు కాబోలు. మగవాళ్ళంతా పనుల్లోకి పోయింటారు. రోజూ తను ఆఫీసు నించి తిరిగొచ్చేటప్పుడు గుమ్మాలలో జేరి గుసగుసలుపోయే లలనామణులు, రేఘు కమలనీ, తననీ పట్టుబట్టల్తో, పెళ్ళిదండల్తో చూసి బిక్కచచ్చిపోతారల్లే ఉంది....’

తాళంతీసి గదిలో అడుగుపెట్టి నాలుగు మూలలా పరికించేడు. గదంతా చిందర వందరగా ఉంది. మంచంమీదపక్షన్ను లంగీ తీసి కట్టుకుని ఆఫీసు బట్టలు హేంగర్స్ కి తగిలించేడు. నడుం వాలుదామని మంచం మీద ఒరగబోయేడు. గడచినవారమంతా తొడిగి మాపేసిన బట్టలన్నీ మంచంమీద కుప్పగా ఉండి కంపు కొడుతున్నాయి. చివల్ని లేచి కుళ్ళు బట్టలన్నీ సర్దేసేడు. రూమంతా నీట్ గా సవరిద్దామనుకున్నాడు కాని.... ‘అవన్నీ చూసుకునేటందుకు ఆర్థాంగి వస్తోందిగా! నాకెందుకు శ్రమ.’ బయట వేడిగాలి ఎక్కువగా వుంది.... కిటికీ మూసి కాస్సేపు విశ్రమిస్తే.... సాయంత్రం రాజారావు, చలపతి వచ్చేక.. కమలని కూడా వెంటబెట్టుకుని బజారెళ్ళి... రావాకు పుస్తైలు.. మట్టెలు.. నల్లపూసలు కొని....’

ఆనందంగా.. మత్తుగా, కళ్ళు మూతలు పడుతుండగా— కిటికీ మూయబోతూ బయట ప్రపంచం మీద ఓ చూపు ప్రసరించేడు సర్సింహం!

ఎండ కళ్ళు చెదిరేలా వుంది. నిశ్శబ్దింగా వున్న వీధిలో ఎక్కడో కారం కొడుతున్న చప్పుడు దూరానుంచి వినపడుతోంది. జన సంచారం మాత్రం లేదు. కాని అల్లంత

కొవ్వొత్తుల ముగ్గు

—చిత్రం : బోనేపల్లి యాస్వి

దూరాన సగం సగం కడుతూ ఆపిన ఇంటి బావతు "బేస్కెంట్లు" మీద ఇద్దరు చిన్న పిల్లలు ఆడుకుంటూ కన్పించారు.

చంటివాళ్ళకి ఎండా కొండా ఉండదు కాబోలు. నిశ్చింతగా ఆడుకుంటున్నారు. ఇద్దరూ కూడా అయిదారేళ్ళు మించి పడు సున్నవాళ్ళు కాదు. పిల్లవాడి చంటిమీద మొలతాడు మినహా మరి నూలుపోగు లేదు. నల్లగా, దుక్కగా, దీసగా, పోలపోసిన విగ్రహం లాగున్నాడు. నేలమీదనుంచి దోసిళ్ళతో మట్టి తీసి మల్లెపూలు ప్రేయసి మీదికి చల్లే రసికుడిలాగ పిల్లదాని మీదకి చల్లుతూ పకపక నవ్వుతున్నాడు.

పిల్లదాని వళ్ళు కేబరా దాన్నరు మాదిరి అర్థం గుం గా వుంది. చిన్న సిగ్గుబిళ్ళ వేలాడుతున్న మొలతాటిలో మాసిపోయిన అంగోత్రం గుడ్డదోపి వైట వేసుకుంది.

తైల సంస్కారంలేని దాని జుట్టు చిలకలు పీకిన తాటి బెంకలాగున్న దాని బుర్రకాయ మీద గాలికి యెగురుతోంది. పిల్ల గా డి నవ్వుతో శృతి కలుపుతూ ఆడుతోంది. మధ్యమధ్య చంకలోవున్న "పొడరు డబ్బా" అబ్బాయిని ఎగేస్తూ దిగేస్తూ .... సముదాయించుకుంటూనే .... తనుకూడా గుప్పెళ్ళతో ఇసకతీసి పిల్లగాడిమీదికి విసురుతోంది.

ఆ యిద్దర్నీ పరిశీలిస్తుంటే నర్సింహం మనసు ఏదోలాగ అయిపోయింది.

లేచి మళ్ళీ కీటికి తెరిచాడు. నిప్పులు చెరిగే ఎండ ఎర్రగా కనిపిస్తోంది. వీధి ఇందాకటికన్న నిర్మానుష్యంగా వుంది.

ఆ నగ్గునుండరి, బోడిగాడు అలాగే ఆడుతున్నారు. వేడివేడి ఇసకతో తలంబ్రాలు పోసుకుంటున్నారు.

సువ్వే ముందు పోచేవు....

సువ్వే ముందు పోచేవు....

సువ్వే....

సువ్వే....

హీ హీ హీ .... హా హా హా ....

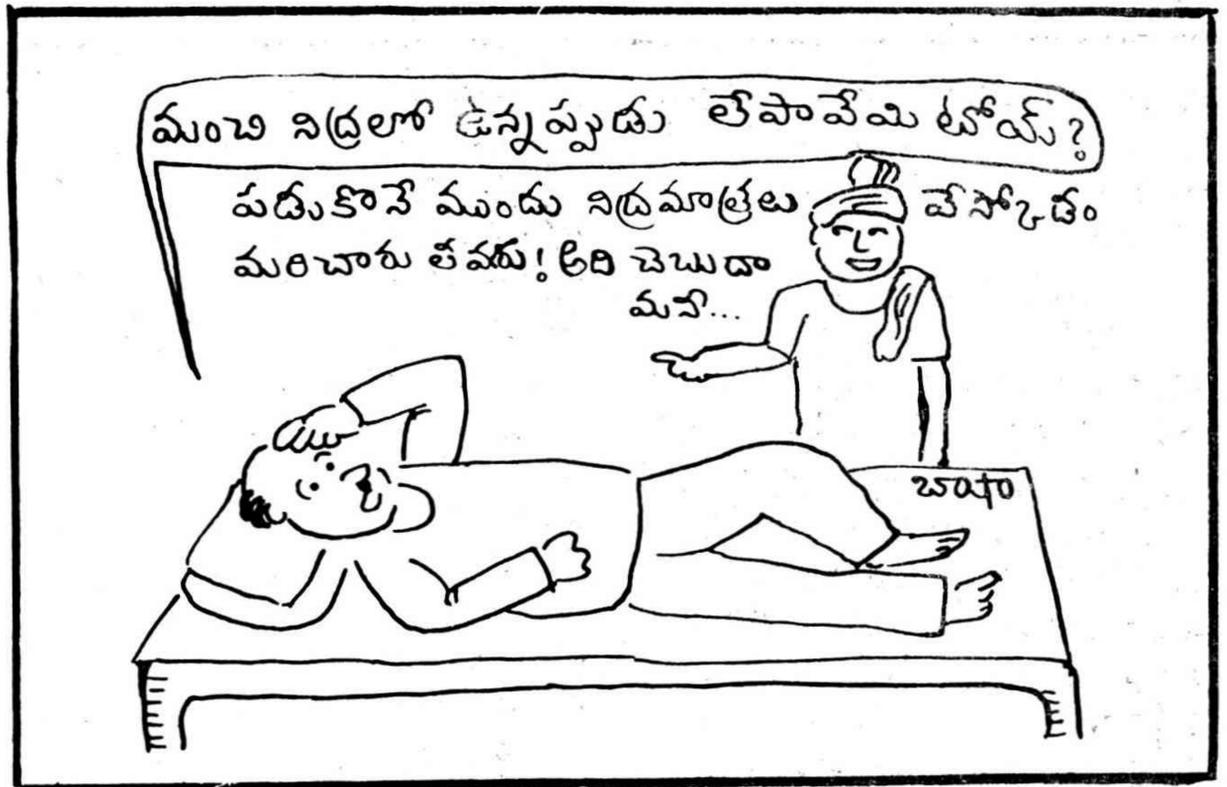
ఆడుతూ, కేరింతలు కొడుతూ .... తరుముకుంటున్నారు.

"మీ ఆటలు చల్లగుండ" నర్సింహం తెరచిన కిటికీ తెరచినట్లే ఉంచి మంచంమీద ఒరిగేడు. రెండుగంటలు దాటింది. 'ఇంకో రెండు మూడు గంటల కాలంలో కమల వస్తే....'

చక్కటి కునుకులోకి నింపాదిగా జారు కుంటున్నాడు నర్సింహం. బడలిన శరీరం, తేలికపడిన మనసు.... పోటీ పడుతున్నాయి. కళ్ళు అరమూతలూ పడుతున్నాయి.

ఇంతలో....

పెద్ద పెట్టున ఏవో కేకలు.... ఏడ్పులు వినిపించినట్లయి ఉలికిపడి లేచేడు. కిటికీలో

ముంబ నిద్రలో ఉన్నప్పుడు లేపావేమి టోయ్?

పడుకొనే ముందు నిద్రమాత్రం వేసోడం మరచారు తమ! అది చెబుదా మనీ...

నించి చూస్తే రాములమ్మ నగ్గు సుందరి నెండుకో బాదేస్తూ కన్పించింది.

"దిక్కుమాలిన గుంటా.... గడికో బాబు నిమ్మంతే నేనెక్కడ తెచ్చింది! పొద్దున్న పీటకొయ్యిచ్చినాను. పారీసినావు. పద.... ఇంటికి.... ఎండగుంది .... తొంగుదో.... సందలడినాక మంచి బాబు నిచ్చిస్తానే.... రాయే...." బుజ్జిని గుంజుతోంది. బుజ్జితల్లి పట్టు విడిపించుకోవాలని గింజుకుంటోంది.

"బాబిందులో నున్నాడూ...." నూతికేసి చూపిస్తూ ఏడుస్తోంది.

"ఏమిటి రాములమ్మా! పిల్ల న లా ఏడించేస్తున్నావు!" కిటికీ వెనక నిలబడే పలకరించేడు నర్సింహం.

"ఏడిపించకుంటే.... మరేటి సెయ్యమంత రండ్డి.... దీనికి కంగరెక్కువయిపోనాది. కుసంతనేడు, కొడుకులు కావాలంతన్నాది. పాత పొగడబ్బా ఇచ్చినాను, పారేసినాది. ఎక్కడ తెచ్చింది.... లెగేన్.. ముండకానా.. నడింటికి.... తొంగున్నేచినాక మంచి బాబు నిస్తానే!"

రాములమ్మ బుజ్జిని జబ్బపట్టుకుని ఈడ్చింది. బుజ్జి ఆసన్నోక రాగం ఆలా పిస్తూ నేలనూతి దగ్గరకి పరుగుపెట్టింది.

"బాబిందులో నున్నాడూ...." నూతిలోకి చూస్తూ రాగం లంకించుకుంది. రాములమ్మ నేలమీద పడున్న పొడరు డబ్బాతీసి బుజ్జికి అందిస్తూ.... "ముదనట్టంముండా! ఇడిగో నీ బాబు.... రాయింటికి" .... బలంగా రెక్కపట్టుకుని బరబరా ఇంటివేపు లాక్కెళ్ళ బోయింది. బుజ్జి కాళ్ళు నేలకేసి కొట్టు కుంటూ తల్లి చేతి పట్టు మళ్ళీ విడిపించేసు కుని పరుగున నూతి వారచేరి గంతులు వేస్తూ పెద్దగా అరపడం మొదలుపెట్టింది.

"బాబిందులో నున్నాడు... బాబున్నాడూ..

బాబిందులో నున్నాడూ...." గంతులేసింది. జుట్టు పీక్కుంది. చివరకి వేడి ఇసకలోపడి దొర్లడం మొదలు పెట్టింది.

రాములమ్మ విసిగిపోయింది. దగ్గరలో వున్న ముళ్ళకంప విరచి సవరయిన జూక తయారుచేసింది.

"ముండా.... లేచినావా లేదా...." బుజ్జిని రెండు తగిలించింది.... అంతా తిరికిస్తున్న నర్సింహానికి బుజ్జి ఏడుపులో ఏదో అర్థం స్ఫురించింది. అతని గుండె గుబిల్లుమంది.

'కొంపతీసి ఆ నల్లసిద్ది బోడిగుండుగాడు గాని నూతిలో పడలేదుకదా?.... "రాము లమ్మా! ఇందాక బుజ్జితో ఆడేదే.... బోడి గుండుగాడు.... ఏడీ..." రూము బయట కొచ్చి ఆరిచేడు.

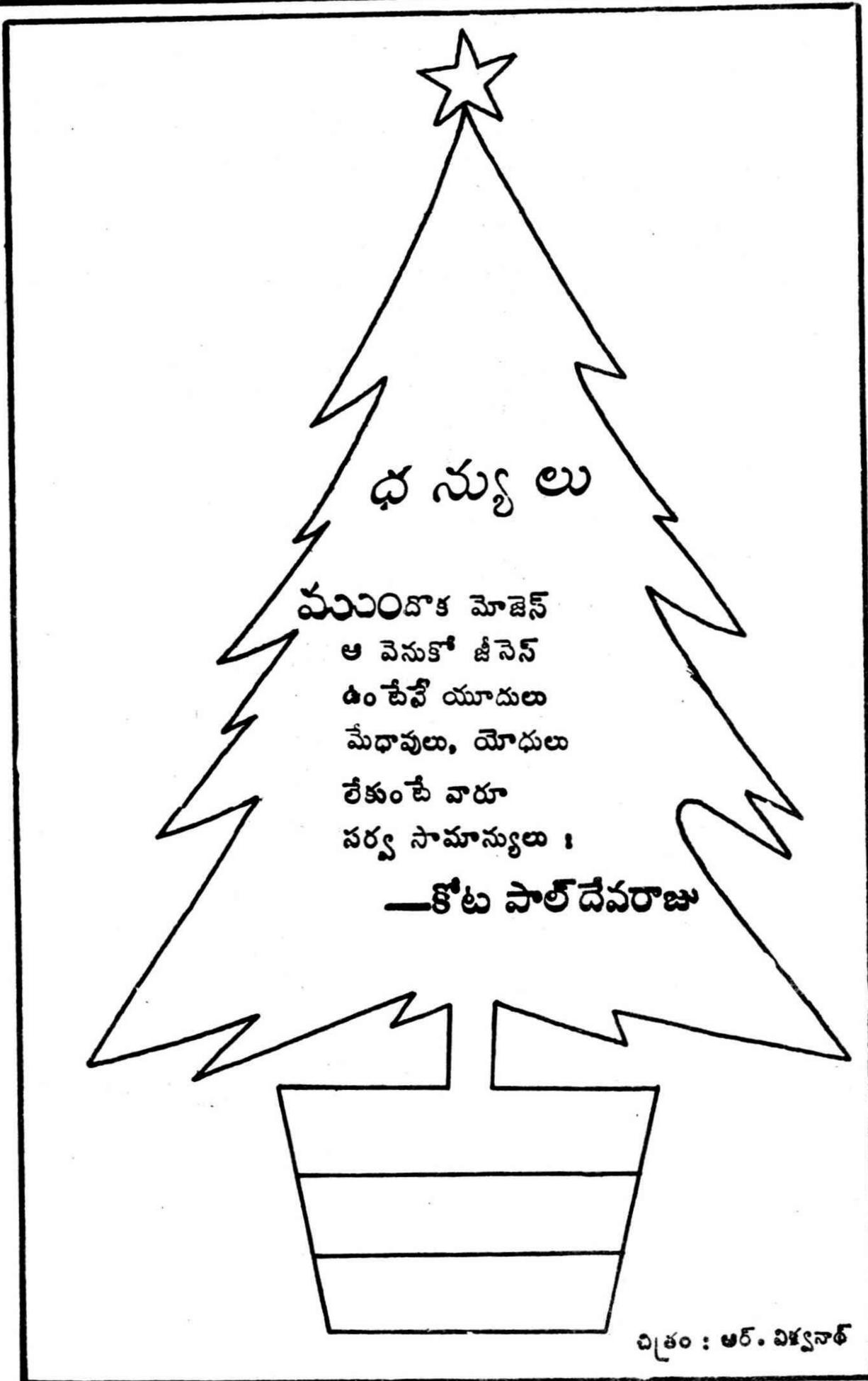
"ఇంటికెల్లిపోనాడేమో బాబూ! నా కూతురుముండకే పోగలమొచ్చినాది .... అ డింటికే యెల్లిపోయింటాడు...."

కొంచెం ఏడుపుకి గావ ఇచ్చి బుజ్జి తల్లి మాటలు వింది.

"అ...అ...అ... ఇంటికెల్లిపోనేడు. బాబుగాడిందులో నున్నాడూ.... ఊ... ఊ..."

అర్థమయిపోయింది నర్సింహానికి. కుర్రాడు నూతిలో పడ్డాడు. ఇందాక తనకి కునుకు పడుతుంటే నూతిలో ఏదో పడిన చప్పుడయింది. అంతా అయిదు నిముషాలు కాలేదు....? అతనికేమీ ఆలోచించలేదు. రాములమ్మనికేం ప్రశ్నించలేదు. అరుగు దిగి పరుగు పరుగున నూతిదగ్గరకొచ్చి తొంగిచూసేడు. అతని అనుమానం ధృవ పడింది. క్షణంలో కర్తవ్యం నిర్ణయించు కున్నాడు. కన్నుమూసి తెరచేలోపున లంగీ విప్పి గట్టుమీద పడేసి కట్టడాయరుతోనే నూతిలో దూకాడు.

ఎనిమిదడుగుల కైవారమున్న నుయ్యే కాని మార్చినెల మొదట్లోనే నీరు పాతా

చిత్రం : ఆర్. విశ్వనాథ్

కొనికీ అంటూ మొలలోతు కంటె ఎక్కువ లేదు. నర్సింహం చాలా ఒడుపుగా దూకినా, రాతి కట్టడం తాలూకు గట్టితనం అతని వంటికి బాధకల్గింది. పైడితల్లి తమ్ముడు నూకరాజు అన్న ఇంటికి ఎదురుగా తనూ ఇల్లు కట్టుకోవాలని "నాంది"గా నుయ్యి తవ్వించేడు. ఇంటి పునాదులున్ను నూతి లోపల కట్టడమున్ను పూర్తయ్యేసరికి అతని దగ్గర డబ్బు అయిపోయింది. ఇల్లు పూర్తి కాలేదు. నూతిగట్టు కూడా అడుగు న్నరకంకంటె ఎత్తు పెరగలేదు. ఎప్పుడో

ఇలాంటి ప్రమాదం వస్తుందని నర్సింహం అనుకుంటూనే వున్నాడు. అది జరగనే జరిగింది. ముక్కు రంధ్రాలు ఎడంచేతో బిగపట్టి నీటిలో ములిగేడు నర్సింహం. కాళ్ళకింద ఇసక కూరుకు పోతోంది. ఊపిరి సలప లేదు. అయినా ఓపిగ్గా నీటి అడుగు ఇసక దువ్వేడు. కాలికేం తగిలినట్లు లేదు. క్షణం పాటు బుర్ర నీటిపైకి. తేల్చి ఊపిరితీసుకుని మళ్ళీ నీటి అడుగుకి బుడుంగున ములిగేడు. ఈసారి పైకి తేలేటప్పుడు గుండుగాణ్ణి లేవనెత్తేడు. వాణ్ణి పైకి రెండుచేతులతోను

ఎత్తుతూ మొలలోతు నీటిలో నూతిమధ్యగా నిలబడ్డాడు.

గుండుగాడు బ్రతికే వున్నట్లు నిరూపిస్తూ ఊపిరి తీసుకుంటున్నాడు. దొక్క లెగ రేస్తున్నాడు.

'త్వరగా నిచ్చెన పదేస్తే బావుణ్ణు!'

"రాములమ్మా" — గొంతు చించుకుని అరవబోయేడు నర్సింహం. కాని దవడలు కరుచుకుపోయినట్లయి అతని మాటలు అతని గొంతులోనే వుండిపోయాయి.

ఏవో కేకలు, బొబ్బలు వినిపిస్తున్నాయి. గుండుగాడి తల్లి.... నూకరాజు పెళ్ళాం.... గవిరమ్మ శోకాలు వినిపిస్తున్నాయి.

"నా కొడుకో.... నా కొడుకో...."

హృదయవిదారకమయిన రోదన. దానితోపాటు జనం హడావుడిగా పరుగు లెడుతున్న ధ్వని;

జనం నూతిగట్టు చుట్టూతా చేరిపోయారు. గుండుగాణ్ణి రెండు చేతులతో ఎత్తి పట్టు కుని నీటిమధ్యగా నిలబడిఉన్న నర్సింహాన్ని వింతగా చూస్తున్నారు.

"బాబూ తమరొక్కసెణంపాటలగె నిల బడండి.... నిచ్చెన నూతిలో దింపుతాం.... ఒరేయ్ నిచ్చెన తెండ్రా...." పైడితల్లి అరుస్తున్నాడు.

మోకుతాడు కట్టిన నిచ్చెన నూతిలో దింపేరు. నర్సింహం కుర్రాణ్ణి భుజాన పదేసుకుని నాలుగుమెట్లెక్కేడు. ఇంతలో మరో మోకుతాడుకు వేలాదే మరో నిచ్చెన. నిచ్చెనతోపాటు గుండుగాడి తండ్రి నూక రాజు.... నర్సింహం చేతిలోనించి పై మెట్ల మీదున్న నూకరాజు.... నూకరాజు చేతిలో నించి పైడితల్లి.... అతని చేతిలో నించి గవిరమ్మ.... అంచెలంచెలుగా.... నల్ల సిద్ది.... బోడిగుండు.... సుబ్బిగడ్డి అందుకున్నారు. అరక్షణంలో నూకరాజు, నర్సింహం పైకివచ్చారు.

గవిరమ్మ గుండెలు బాదుకుంటోంది. "నా కొడుక్కేటయిపోతన్నాది నాయనో... నా కొడుకో".... దిక్కులు పిక్కటిల్లలాగ అరుస్తోంది

"ఊరుకోవేస్".... మరదల్ని కసిరేడు పైడితల్లి. గుండుగాణ్ణి నేలమీద బోర్లా పడ కేసి మీపుమీద ఒక్క తొక్కు తొక్కేడు. వాడి నోటిలోనించి "బొళుకు బొళుకు" మంటూ నీళ్ళు బయటకొచ్చాయి. ఈ లోపున పేటలో ఆడవాళ్ళంతా అక్కడ చేరిపోయారు. తాటాకుమంట రగిల్చి గుండుగాడి వళ్ళు వెచ్చన చేసేరు. వెల్లుల్లిపాయలు ముద్దనూరి వాడి అరికాళ్ళలో పూసేరు. పసుపు నూనెతో జేర్చి వాడి అరచేతులలో రుద్దేరు. తెలిసిన నాలువైద్యాలన్నీ చేసి గుండుగాణ్ణి అయిదు నిమిషాల్లో తెప్పరిల్లజేసేరు. వాడు

కొంచెంగా అటు యిటు కదిలేడు, వాడి కదిలికలు చూసి మరింత గుండె బాదుకుంది గవిరమ్మ.

“నా కొడుకో.... ఎంతపన్నరిగినాదిరా.... నాయనో!....”

“నీ కొడుక్కొచ్చిన పెమాదం లేదు లేయే.... గవిరా.... మన నర్సిమర్మం బాబు దేవుడినాగ కాపాడినాడు.... బాబూ.. నా తమ్ముడి కొడుకుని.... నాకూ నా తమ్ముడికీ ఇంత పేరు నిలబెట్టే ఒక్కగానొక్క మొగ మొక్కని రచ్చించినారు.... తమ ద్రుణం...” చెప్పుకుపోతున్నాడు పైడితల్లి.

నర్సింహం పెదాలమీద పేలవమయిన నవ్వురేఖ వెలసింది.

‘అమాయకులు వీళ్ళంతా. నేనా గుండు గాణ్ణి రక్షించింది! పుడుతూనే పిల్లవాడికి పాలియ్యడం నేర్పేసుకునే అడమనసు కాపాడింది. లేకపోతే యేమిటి! బుజ్జి పెద్ద పెట్టున గోలపెట్టకపోతే తనసలు నిద్ర లేచేవాడా.. నూతిలో దూకేవాడా.. ఏదీ.... బుజ్జెక్కడ!’

నర్సింహం కళ్ళు నగ్గుసుందరి కోసం వెతికేయి. అది హాయిగా అల్లంత దూరాన

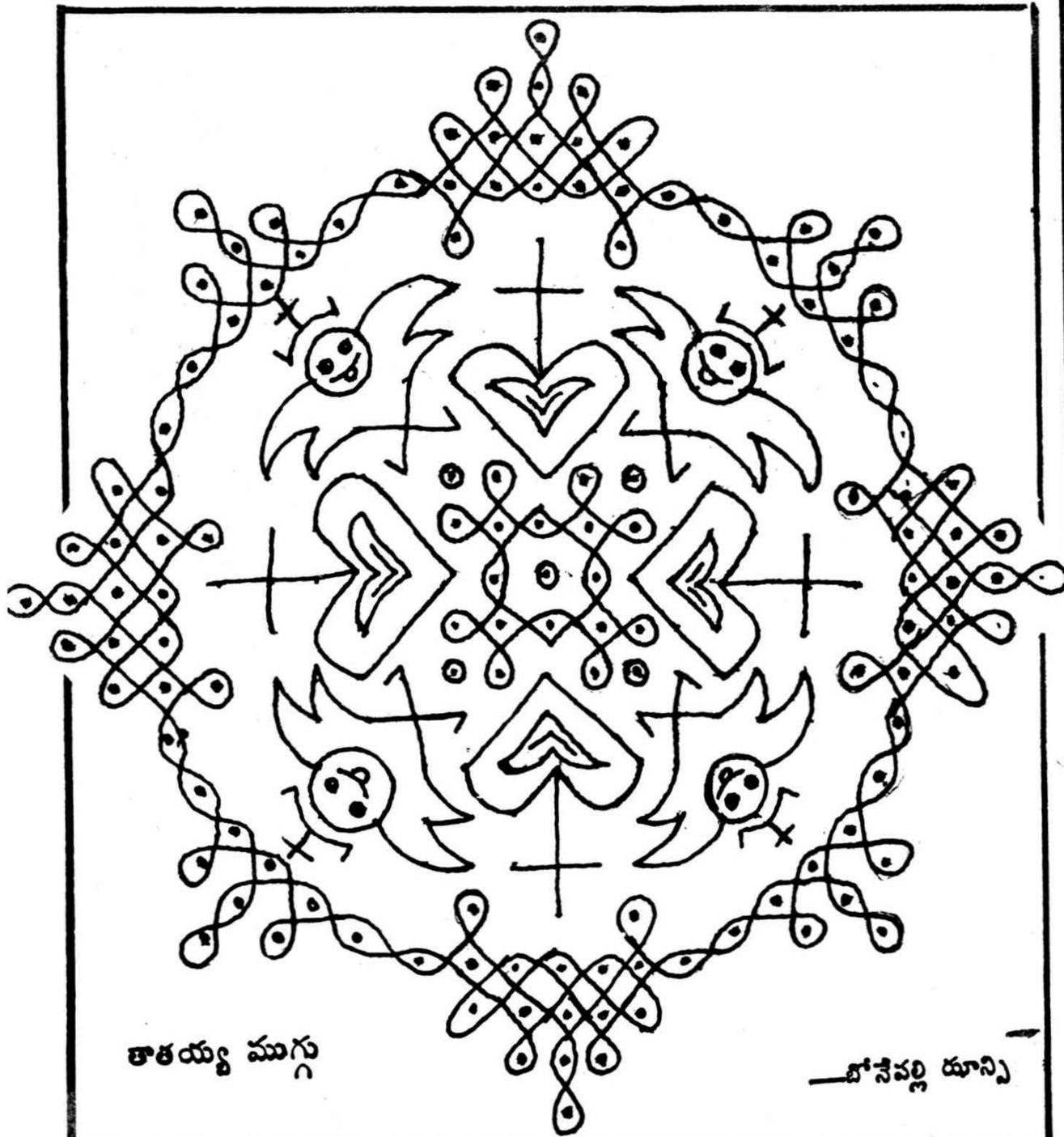
ఆడుకుంటోంది. స్నేహితుణ్ణి కాపాడేనన్న గొప్ప కాబోలు— కేరింతాలు కొడుతోంది. రాములమ్మ చీర కొంగు పట్టుకుని గుండ్రంగా తిరుగుతూ, మధ్య మధ్య అంగోత్తం వైటలోకంటా పొడరు డబ్బా పిల్లాణ్ణి దోపిపాలు కుడపానికి ప్రయత్నిస్తోంది.

ఆ దృశ్యం చూస్తుంటే నర్సింహం వళ్ళు పులకించిపోయింది. ‘అమ్మదనంలో ఎంత కమ్మదనం వుంది!’

ఆకాశంలో గ్రద్దలు తిరుగుతుంటే రెక్కల కింద పిల్లలని పొదవిపట్టుకునే కోడిపెట్ట మొదలు.... వచ్చీరాని మాటల పసిపాపదాకా—

‘అడజాతి జాతికే తలమానికం!’

‘కమలా.... కమలా.... నువ్వు గమ్మున నా అర్థాంగివికా.... అటుపయిన మాతృ మూర్తివికా.... ఇదిగో.... ఈ బుజ్జి లాంటి.... లోకరక్షణాదక్ష అయిన మరో మాతృమూర్తికి జనస్థనియ్యి...’

తాతయ్య ముగ్గు

—బోనేపల్లి డూన్సి

అది రాత్రి

అది రాత్రి
ఆనందోత్సాహాల సుమాల, రాత్రి
కురిసిన రాత్రి
ప్రతి గుండెలో
గులాబీలు విరిసిన రాత్రి
నింగి తారకల మైత్రి
కావివచ్చే రాత్రి,
అది రాత్రి
క్రిస్మసు రాత్రి

చర్చి శిఖరాన, ఆ నీలి ఆకాసాన
కాంతులు చిమ్మే
శాంత గంభీర సంకేతం నిలువ
ఏసునాథుడు వెల్గించిన దీపిక ది
జీవనానంద గీతిక ది—సంకేతిక ది
నడిరేయి జగతి మేలుకుంటుంది
స్మితహాస చంద్రికలు చల్లుకుంటుంది
అది రాత్రి,
క్రిస్మసు రాత్రి !!

—కె. బి. డేవిడ్ లివింగ్స్టన్